

Koze pred dokončnim izkoreninjenjem

POSLANICA ZA SVETOVNI DAN ZDRAVJA 1975

Svetovni dan zdravja 1975 je pomemben z dveh strani: z ene strani pomeni pričetek zadnjih ukrepov v našem boju za izkoreninjenje koz širom po svetu, z druge strani pa se — v širšem smislu — začena z njim novo obdobje v življenju Svetovne zdravstvene organizacije same. Popolna odprava koz bo pomenila enega izmed zgodovinskih mejnikov zdravstva, še pomembnejše pa je, da nam prvo vesoljno izkoreninjenje ene izmed hudih bolezni daje izreden zgled, kakšne ustvarjalne uspehe lahko dosežejo narodi, če se vzajemno lotijo skupnih naporov za boljše zdravje vseh ljudi. Ko je svetovna zdravstvena organizacija prav pred osmimi leti začela izvajati načrt za izkoreninjenje koz, je bilo 30 držav endemičnih, še mnogo več pa takšnih, ki so poročale, da so tudi k njim zanesli virus. Danes je že več celin povsem očiščenih od te strašne infekcije, tisti prebivalci, ki so še v nevarnosti pred njo, pa pomenijo le še majhen delček tistih predelov, ki jih je še pred desetimi leti mučila ta bolezen. Te izredne uspehe smo dosegli, ker so številni narodi okrepili javno zdravstveno službo, ker so izboljšali poročevalsko službo za nalezljive bolezni po državah, ker so izpopolnili postopke za imunizacijo in razširili nadzorno službo nad nalezljivimi boleznimi. Vendar bomo morali opraviti še mnogo dela, preden bomo lahko prepričani, da smo koze zares premagali. Na endemičnih območjih, ki so še preostala, moramo ugotoviti redke, zadnje člene verig za prenašanje bolezni in jih uničiti. Še naprej moramo vsaj dve leti nadvse pazljivo izvajati nadzorstvo, da bomo za gotovo vedeli, da niso kje še prikrita žarišča koz, ki bi prežale na nov izbruh. Končno morajo mednarodne komisije vse raziskati in ugotoviti, da je bolezen zares do kraja odpravljena. Dokler ne dosežemo te stopnje, moramo pri odkrivanju obolenj in v poročevalski službi ostati budni; sistemi nadzorovanja morajo še naprej biti hitri in strogi. Samo tako bomo lahko končno popolnoma zaupali v resnično zmago nad to boleznijo, ki je uničevala človeški rod, kar ljudje pomnijo. Potem bomo sredstva, ki smo jih zbirali za zatiranje koz, lahko v celoti preusmerili v reševanje drugih perečih zdravstvenih nalog, ki nas še težijo. Ko se bomo lotili teh naslednjih bojev, bodo zdravstvene službe seveda že dosti krepkejše; oskrbljene bodo še z orožjem, ki so si ga pridobile ob trdih izkušnjah v spopadu s kozami.

Izkušnje, pridobljene ob zatiranju koz, morajo dejansko biti podlaga za spretnejše in v sodelovanju bolj povezane napade proti drugim nalezljivim boleznim. Lahko si samo zamišljamo velike uspehe, ki bi jih lahko dosegli, če bi narodi sveta

vzajemno združili vsa sredstva in energijo za reševanje skupnih zdravstvenih vprašanj, kot so napravili v boju proti kozam — toda pri teh sanjah moramo vztrajati.

Kadar namreč bo zmaga nad kozami postala resničnost, bomo prispeli do »tja, od koder ni vrnitve«. Začenja se zadnji del boja proti kozam, ki se ne smejo več pojaviti, da bi nam po svetu pustošile kot v preteklih stoletjih. Začenja pa se tudi novo obdobje za SZO, ki je pokazala, kaj je mogoče doseči pri odpravljanju bolezni, če se za enoten, usklajen napor združijo vsi narodi, in bo zdaj uspešneje lahko reševala mnogo perečih zdravstvenih nalog, ki nas še tarejo.

Dr. H. Mahler,
generalni ravnatelj
Svetovne zdravstvene organizacije

SVETOVNI DAN ZDRAVJA — 7. APRIL 1975

je posvečen eni izmed človeštvu najnevarnejših karantenskih bolezni z geslom

»KOZE PRED DOKONČNIM IZKORENINJENJEM«

in je hkrati napotilo Svetovne zdravstvene organizacije za celoletno zdravstveno akcijo sleherne zdravstvene ustanove in zdravstvenega delavca.